

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.

TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYVE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM

TELEFON: 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát, 150 lei pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Növénytermelési Szakosztálya

által Kolozsvárt 1928. szeptember hó 2—8. napjain rendezett

mezőgazdasági termény-, gép-, eszköz- és anyagkiállítás katalógusa és egyéb tudnivalói.

A kiállítás helye: Kolozsvár, Attila-u. 10.
A kiállítás nyitva van szeptember 2—8. napjain naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.
Belépőjegy nincs. A katalógus megváltása kötelező. Ára: 20 L.

A kiállítási vendéglőben meleg és hideg ételek és szeszes italok kaphatók.

NAPIREND:

1928. szeptember hó 2-án.

Reggel 8 órától a bíráló bizottságok működése és a bírálat eredményének kifüggesztése.

D. e. 11 órakor: A kiállítás megnyitása.

D. u. 4 órakor: Az E. G. E. Cukorréptermelési Szakosztályának, mint a termelők Szövetségének nagygyűlése. Előadó: *Török Bálint*.

D. u. 5 órakor: A műtrágyázásról előadást tart: *dr. Bittera Miklós* magyaróvári gazd. ak. tanár.

Folytatólag: A cukorgyári melléktermékek gazdasági jelentőségéről és a gazdaságban való felhasználási módjáról előadást tart: *Szász Ferenc* (pusztakamarási).

Szeptember hó 3-án.

D. e. 8—2-ig: Talajmivelő gépbemutató a gazd. ak. Dónát-ut melletti tábláján. Indulás autóbusszal a Mátyás-tér sarkáról a Dietrich és Stössel ékszerészek előtti autóbusz megállótól minden negyed órában. Az autóbusz végállomása a szántandó tábla sarkánál van. Viteldíj 15 lej.

D. u. 4 órakor: A buzanemesítésről előadást tart: *dr. Konopi Kálmán* földbirtokos, buzanemesítő.

Folytatólag: A traktor kérdésről előadást tart: *Kürtös János* gépész-mérnök, ny. iparszakiskolai igazgató.

Szeptember hó 4-én.

Reggel 8 órakor: a Banca Centrala hermagtisztító telepének megtekintése. Indulás az egyesület udvaráról 1/28 órakor.

D. e. 11 órakor: a buza minőségi vizsgálatának módszereit bemutatja *dr. Konopi Kálmán* földbirtokos, buzanemesítő.

D. u. 4 órakor: A gazdaközönség megszervezése, a gazdakörök lényege és feladata címen előadást tart: *dr. Nagy Endre*, a Sz. G. E. titkára.

Folytatólag: A szövetkezet és a gazda címen előadást tart: *dr. Harmath János*, a „Hangya” Szövetkezetek Központjának osztályfőnöke.

Szeptember hó 5-én.

D. u. 4 órakor: Az E. G. E. Dohánytermelési Szakosztályának gyűlése. Előadó: *Török Bálint*.

Folytatólag: A munkásbiztosításról előadást tart: *dr. Eöry István* ügyvéd, földbirtokos.

Szeptember hó 6-án.

D. u. 4 órakor: A gyümölcsfák betegségeiről és terméketlenségének okairól előadást tart: *dr. Péter Béla* c. gazd. ak. igazgató, sz. o. elnök.

Folytatólag: A tejgazdaság legújabb kérdéseiről előadást tart: *dr. Szász Ferenc* (kolozsvári) földbirtokos.

Szeptember hó 7-én.

D. u. 4 órakor: A patkányveszedelem elleni küzdelemről előadást tart: *dr. Péter Béla* c. gazd. akadémiai igazgató, sz. o. elnök.

Folytatólag: A biztosításról és kárbecslésről előadást tart: *Deák János*, a „Minerva” Biztosító Részv.-Társ. vezérigazgatója.

Szeptember hó 8-án.

D. e. 10 órakor méhészeti szakértekezlet tart az E. M. E. a következő tárgysorozattal:

1. A méhészek megadóztatása. Előadó: *dr. László Márton*, az E. M. E. alelnöke.

2. A méhek viaszsejt építményeiről. Előadó: *Stief Ottó*, az E. M. E. igazgató-választmányának tagja.

3. A méhészek adómentes cukorral való ellátása. Előadó: *Pataky András* unit. lelkész, az E. M. E. igazgató-választmányának tagja.

4. Indítványok.

Mezőgazdasági termények és termékek.

1. *Ambrosi, Fischer és Társai Nagyenyed*. Faiskolai termékek, szőlőoltványok.

2. *Áll. Monopol hivatal XII. kerületi Dohánytermelési Felügyelősége, Marosvásárhely*. Grafikonok. Kollektív dohánytermelési kiállítás.

3. *Áll. minta gazdaság Szemlak*, Arad vm. Bánáti őszi buza. Nemesített őszi buza. Őszi árpa.

4. *Áll. minta gazdaság Mezőnagycsán*, Torda vm. Tavasz buza Arnaut, őszi buza „Székács”, tavasz árpa „Hanna”, zab, Baltacin.

5. *Áll. minta gazdaság Magyaroroszló*, Szilágy vm. Székács őszi buza, 6 soros őszi árpa, „Triumf” zab.

6. *Állami minta gazdaság Kolozs*. Őszi buza, tavasz buza, zab „Cojocna”, „Victoria” tavasz árpa, „Victoria” borsó.

7. *Állami minta gazdaság Krasznahídvég*, Szilágy vm. Bánáti őszi buza, Amerikai őszi buza, Arnaut tavasz buza, 6 soros őszi árpa, Triumf zab, lóbab, takarmány borsó, csillagfü.

8. *Állami minta gazdaság Fogaras*. Őszi buza, Sieger zab.

9. *Állami minta gazdaság Aranyosgyéres*, Tordaaranyos vm. Őszi buza orig. 33., őszi buza közönséges, őszi buza orig. 74., tavasz buza, Hanna árpa, Sieger zab.

10. *Bánkúti főhercegi uradalom Bánkút*, (Magyarország). 5. sz. 178. sz. 417. sz. 1014. sz. 118. sz. 1054. sz. 121. számú nemesített buza vetőmag.

11. *Beszteri Jenő gazdasága Borsa*, (Kolozs vm.). Nemesített gazdasági buza.

12. *Dr. gr. Bethlen László Bethlen*, Szolnokdoboka vm. Faiskolai termékek és nemesített vetőmagvak.

13. *Berki József Kolozsvár*, Honvéd-u. 80. Székács buza, sör-árpa.

14. *B. Bucsy Endre ref. lelkész Ördögkeresztúr*. Bánáti nemesített, Székács-féle és tohlász nélküli tarbuza.

15. *Csikvármegye Gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület Gyergyószentmiklós*. Kollektív termény kiállítás.

16. *Gr. Degenfeld Kristóf gazdasága Kutyalva*, Tordaaranyos vm. Nemesített buza, árpa, zab és dohány.

17. *Dr. Eöry István Magyarigen*, Alsófehér vm. Erdélyi hegyaljai borok.

18. *Földmives iskola Brassóföldvár*. Kollektív mezőgazdasági terménykiállítás.

19. *Gazdakör, Magyarfodorháza*, Kolozs vm. Konopi-féle nemesített 3. sz. buza első utántermése.

20. *Gazdasági Akadémia Kolozsvár*. Kollektív gazdasági terménykiállítás.

21. *Gyógynövénykísérleti Állomás Kolozsvár*. Mézelőnövénymagvak. Drog áruk.

22. *Dr. Konopi Kálmán Odvos*, u. p. Konop, Arad vm. 3. sz. odvosi vörös kalászu saját nemesítésű buza vetőmag. 37—54—100—103. sz. saját nemesítésű buza vetőmagvak.

23. *Br. Kemény Anna és társai Pustakamarás*. Nemesített vetőmagvak.

24. *Lázár Simon gazdasága Keresztes*, Torda vm. Mezőgazdasági vetőmagvak, Eckendorfi répavetőmag.

25. *Br. Montbach Testv. gazdasága Kecséd up. Nagyiklód*, Szamos vm. Nemesített gazdasági buza.

26. *Récsey Endre gazdasága Sülelmed*, Szilágy vm. 1. Saját termelésű kopasz buza átl. term. 950 kg. k. h. 2. Konopi buza 1926-ban hozatva átl. term. 1130 kg. k. h. 3. Saját termelésű forgó buza őszi vetés átl. term. 870 kg. k. h. 4. Saját termelésű kanadai zab átl. term. 1020 kg. k. h.

27. *Sigmond Ákos Hidalmás*, Kolozs vm. Bulgár turó.

28. *Sz. Székács Zoltán Bikafalva*, Udvarhely vm. Székács-féle nemesített őszi buza. Hl. sulya 84 kg.

29. *Szász István Kolozsvár*, Vörösmarthy-utca 1. Dr. Konopi-féle 3 és 37 sz. nemesített buza, első utántermelés, Sámánfa-féle BZ 7. sz. nemesített buza első utántermelés, kat. holdankénti termés 13 q. Tavasz árpa kat. holdankénti termés 14 q. Eladó készlet minden fajtából.

30. *Szász Testvérek Dezmér*, Kolozs vm. 51-es Székács buza 1000 L mázsája. Zárttoku Hatvani mák 35 L kg.-ként. Dezméri sajt 110 L kg.-ként.

31. *Dr. Szent-Iványi Gábor*, Szentivánlabfalva. Kitenyészett erdélyi őszi buza, fehér kalászu tavasz buza, Hanna sörárpa, Három-

széki fillér lencse, gazdasági svéd zab, monori nemesített zab, első utántermés, németországi importált zab, első utántermés gr. Vass Endre gazdaságából.

32. Szép Domokos Szucság, Kolozs vm. Nemesített buza.

33. Szilágyi Ferenc Aranykut, u. p. Mócs, Kolozs vm. Zab, burgonya.

34. Tanka Béla Kövend, Tordaaranyos vm. Közönséges őszi buza 1. sz. Közönséges őszi buza 2. sz. Közönséges őszi buza 3. sz.

35. Gr. Teleki Arctur Tancs, Maros vm. Székács buza több éves utántermése, zab.

36. Gr. Teleki Béla Zsibó, Szilágy vm. Odvosi 3 sz. és 37 sz. buza utántermése, orosz buza, német zab.

37. Gr. Teleki Géza gazdasága Celna, u. p. Magyarigen, Alsófehér vm. Erdélyhegyaljai borok.

38. „Triteanu“ Faiskola és Szőlőoltványtelep Székelyföldvár. Gyümölcsfa csemeték és szőlőoltványok.

39. Vagzsina Imre Kristyor, Hunyad vm. Méhészeti termékek.

40. Vármegyei Gazdasági Egyesület Zilah. Gyümölcsfa iskolai termékek.

41. Vetőmagnemesítő és értékesítő részvénytársaság Budapest, V., gr. Tisza István-ut Székács-féle 17-es buza

304-es „

266-os „

1055-ös „

1252-es „

Fleischmann-féle rozsz.

42. Vince György Kide, Kolozs vm. 2 sörös sörárpa. 30 mázsa eladó á 900 L.

43. Ifj. Warga Daniél örökösök bodonkúti gazdasága Kolozsvár, Ferenc József-u. 29. Nemesített buza, svéd bokros rozsz, Hanna árpa, „Ligowo pedigrel“ zab.

44. Wermescher Ernő Szászrégen, Maros-Torda vm. Buza: BZ 7. Sámánfa Hl. suly 80 kg. Székács Hl. suly 76 kg. Vörös zord Hl. suly 80 kg. Dickkopf Hl. suly 76 kg. Árpa: Bavaria Hl. suly 68 kg. Zab: Douppani Hl. suly 48 kg. Burgonya: Május királya.

45. Br. Wesselényi István gazdasága Nyírsíd, Szilágy vm. Odvosi buza. Hatvani 1303. sz. buza 1000 L mázsája. Hatvani 121. sz. buza 1000 L mázsája. Hatvani 1140. sz. buza 1000 L mázsája. Hatvani 1212. sz. buza 1000 L mázsája. Hatvani 1206. sz. buza 1000 L mázsája. Hatvani 1201. sz. buza 1000 L mázsája. Hatvani 1153. sz. buza 1200 L mázsája.

46. Gr. Wass Endre Vasasszentgothárd, u. p. Czege, Szolnok vm. Nagyon bőtermő német zab 20—30 mázsa holdanként, koránérő, erős szalmája miatt jobb helyeken, sőt trágyás helyen is megdőlés mentesen termelhető. 100 mázsa eladó, még pedig 150 mázsa más bármilyenfajta zabot (kisebb tételekben is) a termelőnél.

PÖTBEJELENTÉS.

1. Bethlen község határa. Kukorica üszög által előidézett deformációk.

2. F. Simó Lajos Galgó, up. Blenkemező. Szolnokdoboka vm. Buza.

3. Ifj. Simó Béla, Rusz, up. Nagylonda. Szolnokdoboka vm. Konopi-féle nemesített buza első évi utántermése. Hl. suly 75.5 kg.

4. Módy Miklós Csiksomlyófalva, up. Retteg. Szolnokdoboka vm. Tavasz-buza. Hl. suly 80 kg., Konopi-féle odvosi 3 sz. buza. Hl. suly 79.5 kg.

5. Várady Mihály Dés. Diószegi buza.

Mezőgazdasági gépek, eszközök, anyagok, stb.

1. Ágoston István Zsobok, Kolozs vm. Alabástrom és márvány disztárgyak.

2. Aranyosgyéresi Aggyagipar R. T. Torda. Fedélcserép, alagszó és egyéb agyagipari termékek.

3. Babos és Társai Kolozsvár, Deák Ferenc-u. Ulmi ekék; vetőgép, gazdasági és konyha edények.

4. Blénesy Károly Csikszentdomokos. Különféle kaptárak, méz- és méhtermékek.

5. B. Bucsi Endre ref. lekész Ördögkeresztur, Kolozs m. Mézpergető.

6. „Chinoi“ gyógyszer és vegyészeti termékek gyára R. T. Újpest, Romániai vezérképviselősege Spodheim Fridrich és Társa Bukarest, Bul. Elisabeta 55. Növényvédelmi és állatgyógyászati szerek.

7. „Cioclovina“ Betéti Társaság Puj, Hunyad vm. Transylvania guanofoszfát.

8. Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft Berlin, Dessauerstrasse 14. Gazdasági gépek és termények leírása.

9. Dombay Mária Kolozsvár, Király-u. 51. Valódi hamespun uri és női divatszövetek.

10. Erdélyi Szász Gazdasági Egylet Barcsági Gépcarnoka és A. Marko és Társa Brassó, Hosszu-u. 137. 1. Eredeti Schmotzer-féle kapológép. 2. Eredeti Sack-féle sorvetőgép. 3. Eredeti Kuttruf-féle földsimító. 4. Eredeti Walter-Kuffer-féle vadrepce borona.

11. „Economia“ kereskedelmi és ipari R. T. Nagyvár. 1. Hanomag W. D. traktor. 2. Tárças borona.

12. Román Ganz Vállalatok R. T. Kolozsvár, Ferenc József-ut. 90. Mezőgazdasági gépek, motorok.

13. Gea—Kraye Egyesült Gyógyár-nyaggyereskedések és Gyógyipari R. T. Temesvár, Kwizda praeparatumok, sertés és marha tápporok.

14. Hangya központ Nagyenyed. Külön pavillon, minta „Hangya“ szövetkezeti bolt.

15. „Hangya“ szövetkezet Tacs, Besztercenaszód vm. Gyékényárak.

16. Hann és Társa Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 11. Tejgazdasági gépek. Sack ekék.

17. Dr. Hintz Vilmos Kolozsvár, Str. Saguna. „Mastol“ takarmány tápszer lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, baromfiak részére. Radion mosószappan.

18. Hofherr—Schrantz—Clayton Schutt-leworth R. T. Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57. Selektor vetőmagtisztító és osztályozó gép.

19. Jótékony nőegylet Nagybánya. Háziipari fonott kosarak, háztartási és disztárgyak.

20. Kalmár Zs. és társa különleges terménytisztító gépgyár és vasöntöde Hódmezővásárhely. Különböző nagyságu kalmár rosták és Stahel és Leimer-féle konkolyozók, triőrök.

21. Kovács Péter fiai Kolozsvár, Fötér. Diszműárak.

22. Lepage Lajos utóda Kolozsvár, Fötér. Mezőgazdasági szakkönyvek.

23. Lőrincz Endre Kolozsvár, Lázár-u. 8. Lakatos árak.

24. Mărăsesti Román Vegyipari R. T. Bukarest-Brassó-Kolozsvár. Szuperfoszfát és keverék trágyák.

25. Meltzer Gusztáv Nagyszeben. Purator szappan.

26. Müller kefégyáros Kolozsvár, Jókai-u. Gazdasági kefék.

27. Nagy Sándor Máramarossziget, Str. Popa Lupu 66. Burgonya, alma, dió osztályozó gép. (Uj szabadalom.)

28. „Nitrogén“ Mütrágya és Vegyipar R. T. Dicsőszentmárton. Mésznitrogén és mütrágya.

29. Pallos és Markó Kolozsvár, Str. Jorga 7. Petróleum tüzhely sütővel. Petróleum vasaló.

30. Phönix, kénsav és vegyitermékek gyára R. T. Nagybánya, Szatmár vm. Szuperfoszfát mütrágya.

31. Román Gazdasági Gépkereskedelmi R. T. Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 45. Mezőgazdasági gépek, cséplőgépek, traktorok, malomipari berendezések.

32. „Romanil“ keresk. R. T. Temesvár. Növényvédelmi szerek.

33. „Saturnus“ kereskedelmi vállalat Sepsiszentgyörgy, Háromszék vm. Mütrágyaszóró gép.

34. Id. Siklód István Székelybethlenfalva, Udvarhely vm. Nyirfaolaj és nyirfaolaj szappan. Nyirfaolaj 1 liter 250 L, 2 deci 55 L. Nyirfaolaj szappan 1 kg. 320 L, 25 deka (1 drb) 80 L. — A nyirfa bizonyos részeinek szárazdesztillációja terméke. Főbb alkotórészei guajacol, creosol, phenol. Külsőleg használva, vértetű, penészgombák, száj és körömfájás, nyákhártyák hurutjai, bőr, sömörei és viszketegi ellen hatásos. Szappan alakban bőrpoló, hajnövesztő és dezinficiáló.

35. Somlyay Mihály Kolozsvár, Szentegyház-u. Képkerekek, boros, mézes, befőttés üvegek.

36. Sztárek Károly Mácsa, Arad vm. Pergető, keretszegező ráma, kézi tengeri ültető.

37. Tordai Sörgyár R. T. Torda. Tordai sörök: „Király“, „Lux“ és „Gloria.“

38. Triska J. Kolozsvár, Bartha Miklós-utca 14. Gramofonok.

39. W. Weinrich és Zapfe Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 16. Növényvédelmi szerek. Malom sziták. Kútszivattyúk.

Cséplőgép,

kazal-, sátor- és kocsitakáró

vizmentes ponyvák,

gabonaszák, tömlő, gyári lerakat

SPITZER IZRAELNÉL

Oradea-Nagyvárad

Fiók üzlet: Satu-Mare

156

MINERVA

Biztosító r.-t.

Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Vezérképviselők:

Kolozsvár, Nagyvár, Temesvár, Marosvásárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

Főképviseletok:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Nagyszeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviselőt:

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviselők: Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Allatbiztosítás! Minden gazdának kötelessége a „Minervánál“ biztosítani!

A buzanemesítés gyakorlati kérdéseiről.

Irta: dr. Konopi Kálmán.

A haladás, mint minden más téren, úgy a mezőgazdaságban is egyenetlenül történik. Nem egyszerre minden vonalon, hanem felváltva, egyszer az egyik, másszor egy másik termelési ág lendül fel hirtelen, s a tudományos felfedezések, a szakszerű találmányok, az új termelési módszerek hol az egyik, hol a másik téren vonják magukra a gazdák figyelmét és némelykor a termelési egyensúly rovására is, divatot teremtenek.

A múlt század első felében a mezőgazdasági vegytan volt az érdeklődés központjában a lángeszű Liebig német vegyész felfedezéseivel kapcsolatban. Majd a mezőgazdasági gépipar történetét előre, nyomában a mélymívelési mozgalommal. Az állattenyésztés körében egyszer az átörökítés törvényeire, máskor a táplálkozás, vagy az egészségtan követelményeire irányul a legtöbb figyelem. Századunk elején a szárazság elleni küzdelem módszerei ugrottak előre amerikai példára. Napjainkban végül a növény-nemesítés mozgalma került a haladás tűzvonalába, egy több évtizedes tudományos és gyakorlati munkálkodás gyümölcseit adván a nagy gazdaságközönség kezébe.

De még ez a mozgalom sem egyenetlen abban az értelemben, hogy minden növényre kiterjedően egyszerre vesz új lendületet. Hiszen például milyen régen ismeri már gazdaságközönségünk a különböző tengerifajtákat: a bánkuti lófogu és korai tengerit, a lapusnyaki nyolcsoros, a cinquantin és Pignoletto, az alcsuthi, székely és putyi tengerit. Vagy az oberndorfi, Eckersdorfi, „olajbogyó”, „Mammuth” takarmányrépákat! Már a gabonafélék körében sokkal maradibb szellem érvényesült. Talán még az árpa fajtái közül ismernek a gazdák legtöbb nemesített fajtát, vagy régiebb szabású módszerekkel javított féleségeket: a Hanna, Chevalier, Imperiál árpákat. A rozsok közül nálunk az egy petkusi volt közismert, a zabok közül a duppai, a búzák közül a módszeres javítással kialakult diószegi, a somogyi tarbuza és néhány francia fajta (Bon fermier, Gros Bleu). A szélteben emlegetett „tiszavidéki” és „bánsági” búzák csak tájfajták, ami azt jelenti, hogy ezekben a búzában igen sok fajtaelem van, amelyek közül a bánsági viszonyok között mások érzik jól magukat és szaporodnak el, mint a Tiszavidéken.

A tájfajták számtalan különböző értékű fajtaeleme igen nagy változékonyságra teszi

képesse ezeket a búzákat. Az egyik év például az erősen bokrosodó tövek termését szaporítja el a többiek rovására. A másik a koránérőket, a harmadik a késeiket. Egyszer a jobbak, máskor a rosszabbak kerülnek a vetőmagban túlsúlyra. Megállás nincsen ebben a folyamatban. Megeshetik, hogy 10 év leforgása alatt egy ilyen tájfajta jellege teljesen megváltozik, például koránérőből késeivé, gyengén bokrosodóból esősen bokrosodóvá, erős szalmájából könnyen megdülővé válik. Származási helyéről messzire és elűtő körülmények közé kerülve, kezdetben nem válik be s csak évek múltán ad jobb eredményeket, amikor az új haza kiselejtezte belőle az oda meg nem felelő elemeket s elszaporította az oda valókat. Ezt a folyamatot nevezzük meghonosulásnak (aklimatizatio), amely a növények életében épp úgy érvényesül, mint az állatokéban.

A növény-nemesítés mai tudományos módszerei nem ezt a természetes kiválasztást hagyják érvényesülni, hanem eléje vágnak és azt, amit a természetes honosulás a véletlen esélyeitől függően, igen lassan és tökéletlenül valósít meg, céltudatos munkával gyorsabban és tökéletesebben érik el, amennyiben a tájfajták elemeit különválasztják, elkülönítve vetik el és tartják megfigyelés alatt s eközben a céljaiknak megfelelőket elszaporítják, a többieket kiselejtezik. Tehát ugyanazt cselekszik meg, amit a magára hagyott természet, csak hogy tudatosan, emberi céljainknak megfelelőbben és gyorsabban.

Ezért a nemesített fajtáktól nem lehet egy oly nagyfokú honosulási képességet elvárni, mint a tájfajtáktól. A nemesített fajták *egyeneműek*, bennük nincsenek különböző értékű fajtaelemek. Mint ahogy például egy erdélyi magyar tehéncsordában nincsenek sziemmenthaliak, vagy hollandi fajták.

S ezzel az állattenyésztésből vett hasonlaltal legjobban megvilágíthatjuk azt is, hogy milyen célokat ér el a növény-nemesítés a tájfajták fajtaelemeinek elkülönítésével.

Vegyük azt az esetet, hogy egy községnek vegyes marhaállománya van. Van benne fehér, pirostarka, feketetarka állat. A legtöbbje korcs, de vannak egyes jobb állású, több fajtisztaságot mutató állatok. Tegyük fel, hogy a község meg akarja javítani marhaállományát. Telivér tenyészállatok beszerzésére valamely okból, háborus határzár, vagy pénzhiány miatt nem gondolhat. Arra van utalva, hogy a meglévő állományból alakítsa ki a kívánt jellegű fajtát. A falusi gazdák egy csoportja tejet szállít a közeli városba. Ezeknek jó tejelő tehenekre van szükségük, mások a hizlalásra vannak beren-

dezkedve. Nekik nagytestű, gyorsfejlődésű állatok kellene. Végül mindnyájuknak szükségük van gyorsmozgású, erős, igénytelen, tanulékony igás ökrökre.

Ennek a három tenyésziránynak a megvalósítására nem tehetnek egyebet, mint hogy kiválasztják a legjobb tejelő teheneket, a legnagyobb testűeket és a legszívósabb testűeket. Ugyanilyen bikákkal párosítják őket, szaporulatukat felnevelik, a többi tehenek borjait eladják. Ha a tenyésztés többi szabályait szem előtt tartva, folytatják ezt az eljárást, néhány nemzedékcseré alatt olyan állomány lesz a kezükön, amely céljaikat sokkal eredményesebben valósítja meg, mint az a régi, amelyfől kiindultak.

Ez a veleje annak is, amit a növény-nemesítő mondjuk, a búzával csinál. Elgondolja, hogy ő nem csak saját gazdasága számára dolgozik, sőt nem is csak egy község, vagy vármegye számára, hanem egy nagy vidék, vagy egy egész ország gazdaságközönségének akar hasznosat nyújtani. Abban az országban vannak hidegebb és melegebb vidékek. Szélfajta fensíkok, gazdag síkságok, ködös folyambölgyek. Szegényebb és gazdagabb, haladotabb és elmaradotabb vidékek. A búzát az egyik helyen leginkább tengeri után vetik, másutt bükköny, lóhere és más takarmánynövények, gondosan művelt cukorrépa, dohány vagy repce után is. Az egyik vidékről sok buza kerül a külföldre. Itt a minőség kérdése elsőrendű fontossága. Máshol a nép maga eszi meg a búzáját. Jó kenyeret olyan lisztből is lehet sütni, amelyik nem volna elég jó a bécsi kiflihez. Itt tehát a bőtermőség a legfontosabb, közepes minőség mellett. Ennek a sokféle szükségletnek megfelelően a buza-nemesítő igyekezni fog korán és későbbben érő, kitünő és közepes minőségű de bőven termő, erős szalmájú és finomabb alkatú, kifogástalanul fagyálló és (más tulajdonságok előtérbe helyezése mellett) érzékenyebb, enyhe éghajlat alá való fajtákat kitenyészteni. Foglalkozni fog a tavasszal és ősszel is vethető járóbuzákkal (ha ilyen kitenyész, ezt nem kell felváltva egyszer tavasszal és egyszer ősszel vetni, hogy járóbuzá jellegét megtartsa, mert hiszen ez csak a tájfajták honosulási képességével s változékonyságával van összefüggésben, s egy egyöntetű nemesített járóbuzá tiszta őszinek termelve, a tizenegyedik évben épp oly jó tavaszi termést fog adni, mint adott volna az első évben). Végül gondoskodik azoknak a gazdaságoknak szükségletéről is, amelyek tavaszbuzá szoktak termelni.

(Folyt. köv.)

A buza műtrágyázását e hónapban ne mulassza el!

Szerezze be azonnal műtrágyaszükségletét:

M É S Z N I T R O G É N

(19—20 %-os nitrogén- és 50—60 %-os égetett mesz-tartalommal)
40—42 %-os kálisó, 16—18 %-os superphosphat

Megfelelő adagolás mellett 50—80 %-os terméstöbbletet biztosít,
javítja a termés minőségét

Mésznitrogén pusztítja az élősdiéket, vadrepcét, leküzdí a gabonározsdát.

Kérjen részletes utasítást és árajánlatot, amit díjmentesen ad a

„NITROGÉN” Műtrágya és Vegyipar R.-T. Dicsőszentmárton.

Az őszi vetési munkák előkészületei és végrehajtása.*

Irta: Székács Elemér

m. kir. gazd. főtanácsos, ny. jószágigazgató.

Az őszi gabonafélék általában az őszi szűk, amelyeknek terméseredménye legnagyobb kihatással van a gazdasági év jövedelmezőségére. Az eladható őszi gabonafölösleg nagysága igen sok magyar gazdaságban egymagában is döntő szerepet visz a gazdasági év sikerében, ennek dacára igen sok hibával találkozunk az őszi vetési munkák előkészületei, nemkülönben végrehajtása körül.

Hogy a helyes sorrendet betarthassuk, beszélnünk kell az elővetemények helyes megválasztásáról, a szükséges talajművelési munkák elvégzéséről, a trágyázás, illetve műtrágyázásról, a vetőmag helyes megválasztásáról és kezeléséről, a holdankinti vetőmagmennyiségről és a vetési munkák helyes végrehajtásáról.

Szólni fogunk a buza, rozs és árpa vetésének előkészítéséről.

A kalászosok vetési előmunkálatait meg kell előznie annak az elhatározásnak, hogy mily elővetemények után fogjuk azokat vetni. A buza előveteményei a trágyázott takarmányfélék, a repce, dohány, kender és a kapások. Megjegyezzük, hogy a kender, bár igen jól beárnyékolja a talajt s így rendszerint gyommentes, tiszta földet hagy hátra, tekintettel a nagy vízfogyasztására, a buzának csak erős talajokon és kedvező csapadékvizsúlyok között lesz jó előveteménye. A tengeri, takarmányrépa, valamint cukorrépa, minthogy a növények után egyetlen szántásba vetik a buzát, a buzának nem mindenütt jó előveteményei. Az alföldi buzavidékeken a tengeri rendszerint megfelelő elővetemény, különösen ha istállótrágyában részesült és kifogástalanul volt beművelve, tehát gyommentes a talaj. Ugyanez áll a korán betakarított répaföldekre nézve is, ellenben később betakarított cukorrépa után nem szívesen vetek buzát az Alföldön sem. Oly vidékeken, ahol jóminőségű sörárpa terem, helyesebb a répaföldekre sörárpa vetni tavasszal. A dohány egyik legjobb előveteménye a buzának, ennél csak az a fontos, hogy a dohánykórót helyesen szántuk alá, illetve gondoskodjunk arról, hogy az alászántott dohánykórók a talajt túlságosan üregessé ne tegyék.

A buza többi előveteményeinek talaját a tarlóhántáson kívül ugarolásban, később vetőszántásban, esetleg ha az ugarszántás erősen kigazlott, keverőszántásban kell részesíteni, mely utóbbi esetben, amennyiben a talaj a vetési idő elérkezéskor gyommentesnek mutatkozik, a vetőszántást mellőzhetjük és helyette tárcsázunk, vagy kultivátorokkal készítjük elő vetés alá a talajt.

Az őszi rozs inkább a homokos talajok kenyérgabonája lévén, jó előveteménye a burgonya, nemkülönben mindazok a takarmánynövények, amelyek buzavidékeken a buzának képezik az előveteményeit. Ott, ahol ugye buzát, mint rozst termelnek, némely esetben kénytelen a gazda az erősebb, volt buzaföldekre is rozst vetni, ilyenkor azonban a tarlóhántáson kívül feltétlenül két szántást kell adni a rozsnak. Különösen ki kell emelni, hogy a rozs vetéséhez megüledett talajra van szükségünk, mert a rozs az üregességet nem tűri, tehát közvetlen megszántott talajba ne vessünk, hagyjuk a szántást kellőképpen megüledni, vagy pedig altalajtömörítőkkel járassuk meg vetés előtt a talajt.

Az utóbbi időben mindinkább tért hódít az őszi árpa termelése, különösen azokon a nehezebb talajokon, amelyeken sörárpa termelni nem érdemes. Ilyen viszonyok között az őszi árpa termelése már bőtermőségénél fogva is indokolt. Ajánlatos továbbá termelésével azokon a kötött hidegebb talajokon is foglalkozni, amelyeknek vízáteresztőképessége csekély

* Budapesti rádió előadás.

és így tavasszal nehezen száradnak fel, sőt kellő időben gyakran be sem vethetők.

Miután az árpa a forgóban rendszerint utolsó helyre kerül, igen gyakran buza az előveteménye. A buza betakarításától az őszi árpa elvetéséig aránylag rövid idő állván rendelkezésre, a tarlóhántást rövidesen követnie kell az ugarló szántásnak, hogy a talaj felszántott állapotban kellőképpen elégtelhessen a nap és a levegő hatásának kitéve, végül közvetlenül a vetés előtt részesítendő a vetőszántásban. Ha buza az őszi árpa előveteménye, úgy különösen száraz években sok buzakelés is fog mutatkozni az árpa között, ami nem okoz különösebb bajt akkor, ha az őszi árpát takarmányozási célokra fordítjuk, ha azonban vetőmagnak termeljük, úgy ajánlatos azt takarmánynövények után vetni, hogy a buzával való fertőzést elkerülhessük.

Szólnunk kell az őszi kalászosok alá történő trágyázás, illetve műtrágyázásról is.

Az őszi kalászosok alá közvetlenül istállótrágyával rendszerint nem szokás trágyázni. Ha mégis bizonyos különleges viszonyok között indokoltnak mutatkozik az istállótrágya használata, úgy ennek kihordása és azonnali alászántása leghelyesebben az ugarlás alkalmával hajtható végre.

Ami a műtrágyázást illeti, nagy általánosságban megállapíthatjuk, hogy igen kevés esetből eltekintve, hazánkban az őszi gabonafélék a közvetlenül alájuk adott szuperfoszfátot meghálálják. A szuperfoszfát-trágyázással már a gabonák őszi fejlődését is jelentékeny mértékben elősegítjük, de kedvező befolyással van ez a szalma erősségére, a gyorsabb érésre, a jobb szemfejlődésre és a hozamra is. Hazai viszonyok között aligha ismerünk jobb tökebefektetést, mint amilyen az őszi foszfátózása.

Rozsvidékeinken, különösen pedig a homoktalajokon, a foszfátózáson kívül a káli-trágyázás is fontossággal bír, nemkülönben a vetéseknek tavaszi fejtrágyázása nitrogénműtrágyákkal.

Általános receptet bajos adni arra nézve, hogy mily műtrágyákat alkalmazzunk, ezekből mennyit adjunk holdankint sortrágyázással vagy szórva, alászántva vagy beboronálva. Erre nézve már legtöbb vidékünkön, különösen a nagyobb uradalmakban végzett kísérletek adnak felvilágosítást és így különösen azoknak a kisgazdáknak, akik eddig műtrágyákat csak elvétve, vagy egyáltalában nem alkalmaztak, azt a tanácsot adhatjuk, hogy forduljanak bizalommal a legközelebbi uradalmakhoz, ahol a helyi viszonyoknak megfelelő tapasztalatok rendelkezésre állanak a műtrágyázás kérdéseiben és onnan a kisgazdák a legtöbb esetben értékes és követséresre érdemes tanácsokat fognak nyerni.

A magam részéről azzal a kéréssel fordulok a birtokososztályhoz, legfőképpen pedig a magyar gazdatiszti karhoz, hogy ezekben a kérdésekben szakszerű tanácsokkal támogassák a kisgazdatársadalmunkat, vegyenek részt ebben az építő munkában s karolják fel a kezelésük alatt álló gazdaságokban az eddigénél nagyobb mértékben is a kísérletezés ügyét.

(Folyt. köv.)

Cukorrépa műtrágyázási kísérletek.

A folyó évben az erdélyi kollektív cukorrépatermelői szerződésük többé-kevésbé imperatívus elvűvé tették a műtrágyák alkalmazását. Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztálya azért járult hozzá a műtrágya kötelező alkalmazásának a szerződésbe való felvételéhez, mert tisztában volt azzal, hogy ez a gazdák érdekében áll. Hogy mennyire így van az, bizonyítják a kaposvári cukorgyár által végeztetett termelési kísérletek, amelyeknek eredményét a Szövetség főként a mérszénitrogén hatásának a szélesebb körben való megismerése céljából kért be. A gyár tanulságos adatait az alábbiakban közöljük. Minden kísérlet 1—1 kat. holdon végeztetett, vagyis 1600 négyszögölen. Álljanak itt a pontos adatok:

	terméseredmény mm. ban:
1. Trágyázatlan	176 60
2. 40% kálisó 100 kgr.	197 60
3. Superfoszfát 70	"
Kálisó 100	214 60
4. Superfoszfát 70	"
5. Superfoszfát 60	"
Mésznitrogén 60	"
Kálisó 60	168 80
6. Superfoszfát 60	"
Mésznitrogén 70	233 80
7. Mésznitrogén 60	200 30

Az 5. sz. parcellában a műtrágyák összekeverése nem volt teljes. A gyár igazgatóságának véleménye szerint a mérszénitrogén alkalmazása a cukortartalomra nézve eddig hasznosnak bizonyult.

Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztálya több cukorrépatermelő tagját felkérte, hogy a f. évi mérszénitrogén műtrágyával vetett répájából lenne szives szept. hó 1.-én, 15.-én kiszedéskor egy-egy mintát küldeni egy a cukorgyárhoz, mint a Szakosztály vezetőségéhez a répa cukortartalmának megállapítása céljából. Mindnyájunk érdekében állana, hogy a kísérletező gazdatársaink a kérésnek lelkiismeretesen eleget tegyenek, hogy saját tapasztalataink adatait is fel tudjuk tudományosan dolgoztatni és a hasznosnak mutató eredményeket gyakorlatilag tudjuk alkalmazni.

A vetőmagvak száraz uton, víznélkül való pácolásáról.

Az E. G. E. kiállításán látható a legmodernebb és legtökéletesebb csávázási módszer: a Porzollal való porpácolás. A Porzol porpác mindenfajta vetőmagot megvéd a külsőleg fertőző gombabetegség, különösen a buza kő- vagy bűdösüszög, a dohány alternária, a répa gyökérfekély, az árpa fedett üszög, stb. ellen valamint a vetőmagvak csiraképességének javítására is kitűnő eredménnyel használható. A Porzol porpác előnyei a rézgálic-csávázással szemben:

1. A pácolás száraz uton, vízben való oldás nélkül, a vetőmagnak a porral való összekeverése által történik. Elmarad a szárítás munkája, alkalmazása így egyszerűbb, kényelmesebb s a vetés előtt bármikor végezhető.

2. A Porzol porpác a vetőmagnak tapadó gombacsirákat biztosan megsemmisíti, a pácolt magot a későbbi, a talajfertőzéstől is megóvjá.

3. A Porzol porpác csiraszerűlést és agyonpácolást nem okoz, ellenben növeli a csiraképességet, fokozza a csirázási erélyt, gyors és egyenletes növekedést eredményez, s ezáltal is emeli a terméshozamot. Ezen tulajdonságánál fogva 10—15%-kal kevesebb vetőmagra van szükség.

Buza, rozs, árpa, stb. pácolásához egy zsák (100 liter = 60—80 kg.) vetőmagnak 200 gr. (20 deka) Porzolt használunk.

Odvosi 3. számú vöröskalászu őszi buza

legújabb

kifenyésztésű eredeti vetőmagja megrendelhető kis és nagy tételekben a nemesítő, dr. Konopi Kálmán gazdaságában, Odvosi, u. p. Conop, Aradmegye. Szállíthat ezenkívül a gazdaságkiprobálásra következő új fajtáiból: 37. sz. keresztezett, nagyszemű, 5 mázsa tételekig, 51. sz. fehérkalászu kornai, 100. sz. vöröskalászu és 103. sz. fehérkalászu középkorai, utóbbi fajtákból csak 80 kilós tételekben. 162

Dohány vetőmagnál a veszedelmes alternária okozta gyökérfekély ellen 100 gr. (10 deka) maghoz ötszörös mennyiségű, tehát $\frac{1}{2}$ kg *Porzolt* keverünk és együttesen elvetjük. A kikelés után célszerű a palántákat 0.20%-os *Higosan*-oldattal megöntözni.

Cukorrépa és takarmányrépa pácolására, talaj szerint, 100 kg vetőmaghoz 1—4 kg *Porzolt* veszünk. Könnyű talajra kerülő vetőmagnál 1 kg elégséges, nehezebb talajnál többet használunk, egészen 4 kg-ig. A *Porzolt* feltűnően elősegíti a répa gyors kikelését.

Kerti vetemények és virágmagvaknál *Porzolt* bőségesen használunk. Például egy csésze vetőmagot egy csésze *Porzollal* jól összekeverünk és így elvetjük. A keverés különféle eszközzel végezhető.

Keverődobbal a vetőmagvak összekeverése a legkélemben történik. A magvakat ezen célra hossz tengellyel ellátott és bakra állított száraz fa- vagy vashordóba öntjük úgy, hogy az a dobtengelyen felül, de legfeljebb $\frac{3}{4}$ -nyire megteljen. Erre az előírt mennyiségű *Porzolt* is beöntjük és a nyílást lezárva, 10 percig lassan forgatjuk. Eközben minden mag a *Porzollal* egyenletesen bevonódik.

Zsákban csak kisebb mennyiségek keverése oly módon végezhető, hogy viaszkosvászonnal bélelt rendes méretű zsákba 30 kg. vetőmagot és 10 deka *Porzolt* öntünk. A zsák száját szorosan bekötjük és 10—20 percig emelgetjük, forgatjuk, hogy így a vetőmag a *Porzollal* jól és egyenletesen bevonódjék.

A keverés munkája közben a képződő por belélegzését kerülnünk, lehetőleg orr- és szájjárással dolgozzunk, mert bár a *Porzolt* nem mérgező, nagyobb mennyiség belélegzése muló roszullétet okozhat.

Általános Kisállatkiállítás Brassóban.

Mint minden évben, úgy az idén is az Első Erdélyi Kisállattenyésztő Egylet október 27.-én és 28.-án egy nagyarányú kisállatkiállítást rendez, melyre testvéregyesületeit és tenyésztőkartársait tisztelettel meghívja, hogy tenyésztésük legjobb állatainak kiállításával a versenyen minél számosabban részt vegyenek.

Kiállításra kerülnek: baromfiak, viziszarvasok, pulykák, galambok, kanárimadarak és házinyulak, valamint ezek termékei, továbbá baromfi-, galamb- és házinyulmintaketrecek, növendékbaromfiólok, keltetőgépek, a neveléshez szükséges eszközök és a tenyésztést felőelő irodalom.

Az egyesület és helyi csoportjai által kiállításra és eladásra kerülnek a külföldről behozott fajbaromfi leszármazottjai.

Romániában ez az első nagyarányú kisállatkiállítás, ahol a tenyésztőknek nemcsak arra nyílik alkalmuk, hogy tenyésztésüket versenyzésre kiállítsák, hanem vérfelfrissítés, valamint kezdők részére lehetőleg olcsó áron fajtiszta baromfi beszerzésére is. Egyszerű kedvező képet nyerhet ott mindenki a hazai kisállattenyésztés mai állásáról.

Kiosztásra kerülnek: állami-, tisztelet-, alapítványi-, vándor- és egyesületidíjak, ugyancsak szintén elismerő oklevelek.

A szükséges bejelentőveket, valamint a kiállítási határozatokat — zsebnaptár formájában — a kívánt anyanyelven 25 lej előzetes beküldése ellenében a Brassó, Virágsor 12. sz. alatti kiállítási iroda bárkinek szívesen megküldi. — Ugyanott bárminő felvilágosítás is nyerhető.

Bejelentési határidő: 1928. október 8.-ig.

Irassuk be a gazdaifjakat a földmives iskolákba.

A csákovai (Temes Torontál megye) földmives iskolába az 1928—1929. tanévre a Földművelésügyi Miniszter 45 ingyenes ösztöndíjas helyet engedélyezett. — Ezen ingyenes helyekre, nemzetiség és vallásfelekezeti különbség nélkül pályázhatnak mindazon, legalább 14—15 évet betöltött, kifejtett, erős, egészséges, szorgalmas, dolgozó fiúk, kik a mezőgazdálkodás minden ágában magukat kiképezni óhajtják és a román nyelvet birják. A pályázók felvételi vizsgát kötelesek tenni, melynek anyaga a következő: 1. Helyesírás és olvasás. 2. Számítás: a négy alapművelet egész- és tizedestört számokkal. Súly-, hossz-, ürmérték egységek. Időszámítás. Tőke, kamat és százalék számítás. 3. Mértan: általános alapismeretek a pont, vonalak, szögekről. A 3, 4, 5, 6 és sok oldalú szögek szerkesztése és területeik kiszámítása. A kör kerületének és területének kiszámítása. Mértani testek, kocka, gula, henger, kup, stb., felszín és köbtartalom kiszámítása. A szabályszerűen felbélyegzett kérvény mellé, melyet a szülő vagy a gyám ír meg, a következő okmányok csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Ujraoltási bizonyítvány. 3. Az elemi iskola legalább IV. osztályáról szóló bizonyítvány. A magasabb iskolákat végzett és jó bizonyítvánnyal rendelkező jelöltek előnyben részesülnek. 4. Községi illetőségi bizonyítvány. A pályázati határidő szeptember hó 15. A felvételi vizsgák szeptember hó 20.-án tartanak. A kérvények a Földmivesiskola Igazgatóságához címzendők. A fölvetett növendékek ingyen élveznek lakást, fűtést, világítást, étellemezést, mosást, betegség esetén gyógykezelést, a kiválók ruházatban is részesülnek.

Az élelmezéshez minden növendék 150 kgr. buza, 50 kgr. kukorica és 6 kgr. zsirral köteles hozzájárulni, melynek egyik felét a felvétel alkalmával, vagy természetben, vagy pénzben kell beszovalgatni, a másik felét pedig jövő év február hó 1.-én. Az elméleti és gyakorlati oktatás az intézetben 4 évig tart mely után a végzett növendékek végbizonyítványt nyernek, mely képesíti őket tanulmányaik felsőbb iskolában való folytatására. A végbizonyítványt nyert tanulók katonaságnál a véderőtörvény 53. §-a értelmében csak egy évi katonai szolgálatot teljesítenek.

Felkérjük az összes gazdatársainkat, a városi és községi jegyző urakat, a mezőgazdaság terén oly buzgó munkálkodást kifejtő lelkész és tanító urakat, hassanak oda, hogy a földmivelő nép minél nagyobb számban végeztesse a földmivesiskolát a gyermekeivel.

A csákovaihoz hasonló földmivesiskolák vannak Csikszereván, Tordan, Algyógyon stb. Igyekezünk minél több gazda ifju tanulását elősegíteni.

EGYLETI ÉLET

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1926. évre 200 L. tagdíjat fizetett: Simó L. Rus.

1927. évre 150 L. tagdíjat fizetett: Lázár L. Zeykfalva, Simó L. Rus (200 L.).

1927. évre 150 L. E. G. pótdíjat fizetett: Lázár L. Zeykfalva.

1928. évre 200 L. tagdíjat fizetett: Kőrösi Gy. Mpéterlaka, Fülöp L. Válaszút, Kontz Zs. Migen, Simó B. Rus, Simó L. Rus.

1928. évre 150 L. tagdíjat fizetett: Pethő Gy. Szatmár, Lázár L. Zeykfalva.

1928. évre 150 L. E. G. pótdíjat fizetett: Pethő Gy. Szatmár, Lázár L. Zeykfalva, Fülöp L. Válaszút, Kontz Zs. Migen.

Vegyes közlemények

Halálozás. *Wessel* Leo, a Máv. gépgyár erdélyrészi megbízottja Budapesten hosszas szenvedés után elhunyt. *Wessel* Leot egész Erdély gazdaközönsége ismerte, szerette és becsülte. Tisztességes, jó üzletember volt. — Alig volt Erdélynek olyan községe, amelyben ő meg ne fordult volna és ahol egy-egy jó ismerőse ne lett volna. Régi kiállításainkat el sem tudtuk volna képzelni nélküle és hogy a mostani kiállításunk gépkiallításával is kibővült, neki is része volt ebben, mert ő is azok között volt, akik értékét gépkiallításaink újból való megrendezését. — Halála Erdélyszerte őszinte részvétet keltett. Béke poraira!

Gyászhir. Aggteleki *Bujanovics* Béla földbirtokos 76 éves korában, boldog házasságának 48. évében, Érmihályfalván szívszélhűdésben elhunyt. Az elhunytban dr. *Bujanovics* Rudolf birtokos az E. G. E. Dohánytermelési Szakosztályának alelnöke édes apját gyászolja. Béke poraira!

Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület által f. é. szeptember hó 8—16-ig rendezendő gazdasági és házi-ipari kiállítás és vásár ideje már nagyon közeledik. Erre való tekintettel az egyesület igazgatóválasztmányja f. hó 14-én, Sz. Szakács Péter elnök vezetésével tartott ülésében, megtette mindazokat az intézkedéseket, amelyek a kiállítás ügyével kapcsolatosak. Helyiségül már korábban megnyerte a ref. kollégium tornacsarnokát és hátsó udvarát. Ezáltal megalakította a rendező és bíráló bizottságokat és a kiállítás ideje alatt tartandó előadások sorrendjét.

A Cioklovinai Transylvániai guanó foszfátból 100 mm. műtrágyát ajánlott fel a telep igazgatósága az E. G. E. Növénytermelési Szakosztályának kísérleti célokra, a műtrágya fuvardíjának és a zsák árának megtérítési kötelezettsége mellett.

Kommercializálják a gyümölcserőke-sítést. A földművelésügyi minisztériumban egy bizottság a gyümölcskivitel industrializálásával foglalkozik. A kommercializálási törvény alapján akarnak az állam részvételével egy nagy részvénytársaságot létesíteni, amely a jövedelmzőnek látszó exportágot kihasználja.

Pótolja-e a műtrágya az istállótrágyát. Erre a kérdésre felel a *Növényvédelem és Kertészet* legújabb száma. Cikkeket közöl az almafa lisztharmataról, a levágott virágok eltartásáról, a gyümölcscsalásról, a szőlő utolsó permetezéséről, a lótetű irtásáról, a dinnyevészről, a csamegeszölő szedéséről, szőlőhajtások visszacsönkázásáról, a mogoró hullásáról, a földieper hajtásáról, a virágok csomagolásáról és szállításáról stb. — A dusan illusztrált szaklapokból a *Növényvédelem* kiadóhivatala (Budapest, VIII. Rákóczi-út 51.) e lapra való hivatkozással egy alkalommal kívánatra díjlanul küld mutatványszámot.

Biztosan megmarad a termése! Bordói léhez keverjen szőlőmoly ellen már az első permetezéstől kezdve: ARZOLA-t. Bordói léhez keverjen lisztharmat ellen mindig: SULFAROL-t. 100 liter bordói léhez $\frac{1}{2}$ kgr. Arzola és $\frac{1}{2}$ kgr. Sulfarol. — Sulfarol feltűnően fokozza a bordói lé hatást.

Vetőgép minden talajviszonyhoz, minden nagyságban

**mű-
trágya-
szorító**

száraz és nedves műtrágyáknál is alkalmas a szállításra és a szórásra.

„SATURNUS” Kereskedelmi Vállalat
Bécsiipari- és Gépgyártó — Szt. George

* Javultak a terméseredmények ország-szerte. Az aratási munkálatok Romániában mindenütt folyamatban vannak. A termés-eredmények azokon a vidékeken, ahol szuperfoszfáttal trágyáztak, várakozáson felül sikerültek, így a Bánatban és Bukovinában, ahol a gazdák rendszeresen alkalmazzák a szuperfoszfátot, az őszi vetéseredmények katasztrális holdankint 1600—2200 kg. között vannak (hektáronként 3200—4400 kg.) Ezen szép eredmények arra vezethetők vissza, hogy szuperfoszfáttal trágyáztak, mely az egyedüli trágyaszor, amely vízben oldható foszforsavat tartalmaz és azt a növény táplálékként azonnal felszívhatja, fejlődésre felhasználhatja, amellett a gyökerek megerősöd-ven, mélyebben hatolnak a földbe s így a növényzet jobban ellenáll az időjárás viszont-ágainak. Ott, ahol nem alkalmaztak vízben oldható foszfortrágyát (szuperfoszfátot), a termés-eredmények is jóval kisebbek voltak.

PIAC.

Országosvásárok.

Szeptember hó 16 án: Cikmántor, Gardányi, Gör-gényszentimre, Hosszúfalva, Kaca, Marosugra. — 17-én: Márkod, Nagymás, Szászabánya, Telcs. — 18-án: Nagymajtény, égvár. — 19-én: Bikszád, Lupsa, Orsova. — 20-án: Cserjános, Csernátfalu, Lekence, (Besz-terce), Sárköz. — 21-én: Alsórákos, Bánffyhungad, Bethlenszentmiklós, Déda, Dobra, Erzsébetváros, Gör-csöny, Kőrösbánya, Polyán, Telekirécse. — 22-én: Hodos, Kákófalva, Krasznabétek. — 23-án: Resica-bánya, Szilágysomlyó. — 24-én: Károlyfalva, Német-bogán, Perjámos. — 25-én: Alsóvenice, Damania, Józseffalva, Kisjenő, Nagyszám. — 26-án: Bereczk, Fehérgyarmat, Hidalmás, Kurtya, Tenke, Tótvár. — 27-én: Magyarláros, Monor, Szatmár, Zám. — 28-án: Bél, Borossebes, Harsány, Herszény, Kopacsél, Retteg, Szatmár, Temesvár. — 29-én: Csikszereda, Etéd, Kap-nikbánya, Kápolnás, Koltó. — 30-án: Almakerék, Bonyha, Csenger, Feketehalom, Gyulafehérvár, Máriaradna, Ma-rosoroszfalu, Székelyhid.

A kolozsvári országos állatvásár e héten vette kezdetét. Nagy felhajtás mellett kereslet nélkül az árak estek. Jobb ökor párja 30—32.000, gyengébb ökor párja 15—20 000 L., sovány sertés ára 40, kövér 46 L. körül mozgott élsúlyban kg.-ként.

Gyümölcsárak Kolozsváron. Alma közönséges 1 kg. 8, alma faj 1 kg. 10, körte 1 kg. 10—7, szilva besztercei 1 kg. 10, szilva ringló 1 kg. 12, őszi barack 1 kg. 30, szőlő 1 kg. 44, görögdinnye 1 kg. 6, sárga dinnye 1 kg. 16 Lei.

Zöldségárak Kolozsváron. Murok 1 kötés 2, hagyma 1 k. 4, káposzta 1 fej 6, vörös káposzta 1 fej 8, retek 1 k. 1, petrezselyem 1 k. 2, karalábé 2 drb. 1, fokhagyma 1 drb. 1, kelkáposzta 1 fej 1, burgonya 1 kg. 7 Lei.

Terményárak Kolozsváron. (aug. 23) Buza I. 730, buza II. 700, árpa I. 650, árpa II. 630, zab I. 660, zab II. 640, tengeri lófogó 1000 Lei.

Takarmányárak. Réti széna 100 kg.-ként 200—260, Lei.

Tej és tejtermékek Kolozsváron. Tehén tej 1 l. 8 L., bivalytej 1 l. 12 teavaj, 1 kg. 170 L., főző vaj 1 kg. 120 L., juhturó 1 kg. 64 L., juhsajt köz. 1 kg. 56 L.,

A heremag terméskilátások nagyon rosszak úgy hogy a tavalyi készletek rendre elő fognak kerülni és remélhetőleg illő áron lesznek értékesíthetők. A nagy meleg és szárazság következtében a termés a lábán száradt el. Az aranka és ápcionok igen sok kárt tettek. Az aránaknak legjobban bevált irtószere, a kuskutánt, nem ismeri még eléggé az érdekelt gazdaközönség. A holdankénti heremagtermés 20—25 kg.-nál többre nem becsülhető.

Allamilag ellenőrzött, magas titerű „PATRIA” Sertéspestis elleni szérum

kapható: 157

Bucureștiben a Pasteur intézetnél,
Spl. Dr. Davila.

Timișoaran Kun „Madonna” gyógytárában,
Str. Alba Iulia No. 4.

Szakképviselőnk: Dr. med. vet. Mihail Zeida
București, Strada Albănoara 16.
aki bármily szakügyben felvilágosítással szolgál.

Eladó

őszi gabona vetőmagvak.

Dr. Konopi-féle 3. és 37. sz. nemesített buza vetőmag,

Sámánța-féle B. Z. 7. sz. nemesített buza vetőmag, első utántermések.

Székács-féle 266. sz. meghonosodott, jól bevált nemesített buza vetőmag.

Cím: Szász István Cluj Kolozsvár,
Str. Vacarescu (v. Vörösmarthy-u.) 1. sz. 171

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TŐKÉI: 85 MILLIÓ LEJ.

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsó-fehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhely-megyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászregenyvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Szászregenyben, Népbank Rt. Bánffyhungadon és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz. — Engedélyezett devizahely. — Betéteket elfogad. Áruraktár a vasút mellett. 3805

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lei. Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lei.

Eladó jutányos árban 20 darabból álló piros-tarka tehenészet, sok kiváló egyeddel. Nalaczy Pui. Jud. Hunedoara. 167

Képesített fiatal, nős, kertész, disz, konyha és gyümölcs kertészeti állást keres mielőbbi belépésre. Ajánlatot a kiadóhivatal továbbít. 170

Ispáni állást keres azonnali belépésre Szakács Sándor Sava p. u. Bonțida, jud. Cluj. 172

Vennék circa 200 drb. prima tenyész-anyajuhot Sigmund Ákos, Hida. 174

Ezzel a szabadalmazott „RÓZSA”

széna- és gabona gereblyével egy serdülő fiú vagy leány annyit végez fáradság nélkül, mint 10—12 munkás közönséges gereblyével. Acélkerekekre van szerelve, 26 acélfoga van, munkaszélessége 150 cm. — Kérjen levelezőlapot még ma ismertetőt és árajánlatot:

„Saturnus” Kereskedelmi Vállalat
Sfatul-Gheorghe-Sepsiszentgyörgy
(jud. Treiscauna-Háromszék megye) 163
Egyedüli árusító Románia részére.

Minden modern gazdaságban a **SUPERFOSZFÁT-MŰTRÁGYA** nélkülözhetetlen. 150 kgr. kiszórásával holdanként 200—300 kgr. terméstöbblet érhető el. 168

MÉSZNITROGÉN
egyidejű alkalmazásával a hozam még fokozható.

„MARASESTI”
Soc. Anon. Română pentru Industria Chimică
București I., Calea Victoriei 29.

A leghatásosabb, legbiztosabb, legolcsóbb

a több éves hatású, 16—18% foszforsavtartalmu, természetes

trágyaanyag

A „TRANSYLVANIA-GUANO-FOSZFÁT”

Ára métermázsánként 192—216 Lei. Zsákok beszerzési áron. Szállítja a „Cioclovina” Soc. in Comand. PUI (Județul Hunedoara)

Rendeléseket az őszi időnyre már most kérünk, mert ősszel, a szükség pillanatában, az összehalmozódó rendeléseknek esetleg nem tudnánk kellő időben eleget tenni.

Az eredeti Kalmár-rosta a legjobb, tartóssága és utolérhetetlen tisztítása Európaszerte el van ismerve.

Fajsúly szerint osztályoz, a többtermeléshez szükséges legtokéletesebb vetőmagot választja ki.

Sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni! Legolcsóbb árajánlattal szolgál:

Kalmár Zs. és Tsa te ményti-zítő-gépgyar, Hódmezővásárhely

A kolozsvári kiállításon megtekinthető és megrendelhető.

173